

Tranås-Räkenskapsböcker

En brand i Tranås prästgård 1795-05-19 förstörde delar av kyrkoarkivet.

Räkenskapsböckerna inkluderar också kyrkans inventarier benämnda "lösöre". I det här fallet är det allt som finns i kyrkan och kan användas där inklusive kyrkklockorna men undantaget det som finns på kyrkans invändiga väggar.

På Riksarkivet finns följande räkenskapsböcker skannade och är fria för alla att läsa.

Räkenskaper för kyrka	SE/LLA/13415/L VI/1	1667 - 1890 Felmärkt, täcker 1667-1696	Arkivbox. Delvis rödmärkt, skadad.
Räkenskaper för kyrka	SE/LLA/13415/L I/1	1697 - 1777	Huvudräkenskaper.
Räkenskaper för kyrka	SE/LLA/13415/L I/2	1787 - 1864	Huvudräkenskaper.

Vid en snabbkoll finns första inventarieförteckningen 1691, lite svårläst men inte brandskadad. Denna redovisas inte, i stället anges förteckningen för 1692 som är lättare att läsa. Det verkar bara finnas någon enstaka inventarieförteckning mellan 1698-1721. Ytterligare ett par utdrag har gjorts, se nästa sida och nedan.

1692 anges "Stor og ny måhladt Cassakista till Cassans förwarande" vilket tyder på att det fanns en kassakista tidigare men den finns inte i förteckningen för 1691.

I kyrkolagen från 1686 står följande i kapitel XXVI Om Kyrkor, deras Skrud och Egendom.

Här den lite mer moderna texten från en senare utgåva:
"Var kyrka i städer och å landet skall hava, en eller, där så behöves, flera kistor med tre lås, däruti kyrkans egendom i penningar, guld, silver, kläder, tenn, koppar, räkenskapsboken, inventaria över kyrkoherde-, capelians- och klockarbord, samt annat, som vid kyrkan till underrättelse behöves, skall bliva förvarat. Den ena nyckeln behåller kyrkoherden, den andra kyrkovärden, och den tredje en av sexmännerna; och må intet uttagas utan i dessa tre personers närvaro."

Anm: capelian: präst anställd som biträde; sexmän: utsedda ordningsmän av sockenstämman för att förvalta tiondet, se till att stämmans beslut genomfördes, vilket upphörde 1868 när kyrka och kommun delades.

1722 anges "Kong Carl den XII tes Svenska Bibell" som då är utgåvan från 1703. Det finns även nyare tryckningar men med samma text som bibeln som utkom 1703.

1731 anges " Ny beslagen Kyrkiostock med 3ne låsar", offerstock, kassa använd till understöd åt fattiga. Stocken i kyrkan var ett slags kassaskåp, där de åt de fattiga insamlade penningmedlen förvarades.

1746 anges "Gammal stor dansk Bibel in folie med mässing spenne och litet mässing på hörnen", finns inte nämnd i tidigare inventarieförteckningar. (Kan ha missat den vid min snabbläsning).

Bilden finns inte med i inventarieförteckningen d.v.s. den tillhör inte "lösöret".

Texten är den samma som i Carl XII's bibel.

Till vänster:

"Salige äro the som äro andelige fattige ty himmelriket hörer them till Matth. 5.3.v"

Till höger:

"Salige äro the bedröfwade ty the skola få hugswalelse ~ Matth. 5.4.v"

(hugswalelse = tröst)

Tranås-Räkenskapsböcker

Tranås kyrkoarkiv, Räkenskaper i sammandrag (finansstatistik), SE/LLA/13415/L VI/1 (1874-1900), bildid: 0062255_00075

Omfattar 1667-1695

Tranås kyrkoarkiv, Räkenskaper för kyrka, SE/LLA/13415/L I/1 (1697-1777), bildid: C0062253_00102

Omfattar 1697-1777

Rad	Mtrl	Ant.	Inventarielista. Beskrivningen från 1692	1691	1692	1722	1731	1746				
1		1	Lytet Damastes Altare Kläde som ligger på Altaret		x							
2		1	Altarekläde af Wårkenskinns (vad?) taft som hänger för Altaret		x							
3		1	Mässeskiorta		x							
4		1	Mässehagell (Mässehake)		x							
5		1	Gammalt Linnethandkläde		x							
6		1	Silverkalk og disch förgyltd		x							
7		1	Dito Sifverkalk og disch oförgyltd		x							
8		1	pi (par) Stora Messing Liusa Stakar		x							
9		1	Funth af Steen og ett Storth Messingfaath Deryti		x							
10		1	Tennflaska på 2. pötter (2x 8,7 dl) att hämta Wyn uthi.		x							
11		1	Eldkar af Koppar (Rökelsekar)		x							
12		1	Timme glas på ene half tyme		x							
13		2	Småå Malmklockor hängia under hvälfnigen framme i Choret		x							
14		1	Stor Klocka som hänger i Tornet		x							
15		1	Svensk Altarebook		x							
16		1	Svensk Psalmbook		x							
17		1	Svensk Bibell		x							
18		1	Ny Kyrckio Ordning		x							
19			Tillökning									
20		1	Stor og ny måhldt Cassakista till Cassans förwarande		x							
21		1	Swarth Altarkläde		x							
22		1	Dito omkring Predikostohlen		x							
23												
24		1	Ny hwit Damastes Alltare duuk förährat 1722 till Kyrkian af Elsa Truls Jöns i Boaröd.			x						
25		1	Kong Carl den XII tes Svenska Bibell			x						
26		1	Gammal stor dansk Bibel in folie med mässing spenne och litet mässing på hörnen		-	-	-	x				
27		1	Ny beslagen Kyrkiostock med 3 ^{de} låsar		-	-	x					
28												
29			Någon enstaka inventarieförteckning finns mellan 1698-1721!!!!									

Inventarierna förändras hela tiden. Det är framför allt böckerna som hela tiden blir fler och fler, tex 1731 fanns det 17 olika böcker mot 4 st 1692.

Det är inte säkert att alla har tagits med vid inventeringen 1692.

När det inte fanns några förändringar anges bara "Inventarium som förut".